



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.11.2006
COM(2006) 685 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της
Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2005**

[SEC(2006) 1450]

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2005

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ετήσια έκθεση αναφέρεται στις εξελίξεις και τις δραστηριότητες που έλαβαν χώρα εντός του 2005. Εκπονήθηκε κατ'εφαρμογήν του άρθρου 173 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας¹, και του άρθρου 4 της απόφασης θέσπισης του έκτου προγράμματος πλαισίου².

Στην έκθεση είναι συνημμένο και ένα έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, το οποίο περιέχει πιο λεπτομερείς πληροφορίες και στατιστικές. Τα βασικά κεφάλαια αφορούν τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν εντός του 2005 και την εξέλιξη των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι στατιστικοί πίνακες περιέχονται σε χωριστό παράρτημα.

2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1. Πολιτικά επιτεύγματα

Λόγω της φύσης και της ευρείας κλίμακας εφαρμογής της, η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της έρευνας είναι δυνατό να βελτιώσει τη ζωή των ευρωπαίων πολιτών και ταυτόχρονα να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Η πολιτική αυτή διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης και, ως εκ τούτου, στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας και των προτεραιοτήτων της Επιτροπής για την ευημερία, την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη στην ΕΕ. Στον τομέα της έρευνας η ΕΕ επιδιώκει κυρίως δύο βασικούς στόχους: τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ) και την αύξηση και βελτίωση των δημόσιων και των ιδιωτικών ερευνητικών προσπαθειών στην Ευρώπη.

Κατά το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005 οι αρχηγόι κρατών και κυβερνήσεων ενίσχυσαν τη στρατηγική της Λισαβόνας εγκαινιάζοντας μια νέα συνεργασία για την

¹ “Στην αρχή κάθε έτους η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, η οποία αναφέρεται ιδίως στις δραστηριότητες του προηγούμενου έτους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων καθώς και στο πρόγραμμα εργασίας του τρέχοντος έτους.”

² Απόφαση αριθ. 1513/2002/ΕΚ της 27ης Ιουνίου 2002. Άρθρο 4: “Στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης που υποβάλλει κατ'εφαρμογήν του άρθρου 173 της συνθήκης, η Επιτροπή αναφέρει λεπτομερώς την πρόοδο της υλοποίησης του έκτου προγράμματος πλαισίου, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη των στόχων και προτεραιοτήτων του, [...], περιλαμβάνει δε και πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πλευρές καθώς και με τη χρήση των μηχανισμών.”

οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, με σκοπό να δοθεί νέα ώθηση στον στόχο της Βαρκελώνης για αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα στο 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) μέχρι το 2010 έναντι 1,9% του ΑΕΠ που είναι σήμερα. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 6^{ης} Απριλίου 2005 με τίτλο "Οικοδομώντας τον ΕΧΕ της γνώσης στην υπηρεσία της ανάπτυξης", στην οποία εκτίθενται οι στόχοι της ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα της έρευνας για την περίοδο 2007-2013, επισημαίνεται ξανά ότι επιβάλλεται να δοθεί να δοθεί **νέα ώθηση στη γνώση προς υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης**, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισαβόνας. Η ενίσχυση της ικανότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παράγει γνώση, να τη διαδίδει μέσω της εκπαίδευσης και να την εδραιώνει μέσω της καινοτομίας αναγνωρίζεται πλέον ευρέως ως το καλύτερο μέσο που μπορεί να χρησιμοποιήσει η ΕΕ για να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη και να επιφέρει ποσοτικές και ποιοτικές βελτιώσεις στον τομέα της απασχόλησης, διασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική πρόοδο και την προστασία του περιβάλλοντος. Υπό το ίδιο πνεύμα, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων που συνήλθαν στο Hampton Court επανέλαβαν εκ νέου ότι η έρευνα αποτελεί έναν από τους πέντε βασικούς άξονες δράσης που πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής, γεγονός που είχε ως συνέπεια να συσταθεί μια ομάδα υψηλού επιπέδου για τον συγκεκριμένο τομέα υπό την προεδρία του πρώην πρωθυπουργού της Φινλανδίας, κ. Αho.

Η ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή τον Οκτώβριο με τίτλο "Περισσότερη έρευνα και καινοτομία – επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση: Μια κοινή προσέγγιση", εστιάζεται ιδίως στη βελτίωση των συνθηκών για τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και την καινοτομία. Ένας βασικός στόχος είναι η βελτίωση των γενικών συνθηκών για την έρευνα και την καινοτομία ιδίως μέσω της έκδοσης ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών ή οδηγιών επί καίριων ζητημάτων, όπως είναι τα φορολογικά κίνητρα υπέρ της έρευνας, η εφαρμογή διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η συνεργασία και η μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων. Για να αυξήσει η βιομηχανία τις επενδύσεις της στην Ε&Α στην Ευρώπη, είναι απαραίτητο να προσανατολισθούν οι πολιτικές της εσωτερικής αγοράς περισσότερο προς την προώθηση της οικονομίας της γνώσης και στην τόνωση του δυναμισμού της αγοράς αγαθών και υπηρεσιών έντασης έρευνας και καινοτόμου χαρακτήρα.

2.1.1. Προς τη θέσπιση των εβδόμων προγραμμάτων πλαισίων

Το 2005 σημειώθηκαν σημαντικά βήματα **προς τη θέσπιση των εβδόμων προγραμμάτων πλαισίων** (ΠΠ7). Συγκεκριμένα, η Επιτροπή υπέβαλε τις προτάσεις της για όλο το σχετικό νομικό πλαίσιο και ιδίως για τα ίδια τα προγράμματα πλαίσια (ΕΚ και Ευρατόμ) μαζί με μια εις βάθος εκ των προτέρων εκτίμηση αντικτύπου τον Απρίλιο, για τα ειδικά προγράμματα τον Σεπτέμβριο και για τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης τον Δεκέμβριο του 2005. Η Επιτροπή πρότεινε ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο ΠΠ7, τόσο ως προς το στόχο όσο και ως προς την κλίμακα εφαρμογής του, ανάλογο προς τη σοβαρότητα των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη.

Οι κύριοι στόχοι του ΠΠ7 εντάσσονται στα εξής τέσσερα βασικά σκέλη:

- Συνεργασία, ώστε η ΕΕ να κατακτήσει παγκόσμια πρωτοκαθεδρία στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας προωθώντας μια ευρύτερη συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών ομάδων, τόσο στο εσωτερικό της ΕΕ όσο και με τον υπόλοιπο κόσμο, ιδίως στα πλαίσια μακροπρόθεσμων και ευρείας κλίμακας συμπράξεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

- Ιδέες για την υλοποίηση μια σημαντικής νέας πρωτοβουλίας, που αφορά τη δημιουργία ενός επιστημονικού αυτόνομου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, με σκοπό την υποστήριξη δραστηριοτήτων βασικής έρευνας αιχμής που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία των ίδιων των ερευνητών και, συνεπώς, την υποστήριξη ερευνητών των οποίων η αριστεία, η δημιουργικότητα και η διανοητική περιέργεια θα οδηγήσουν σε μείζονες νέες ανακαλύψεις·
- Άνθρωποι με σκοπό την ανάπτυξη της ποσότητας και της ποιότητας των ανθρώπινων πόρων στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης·
- Ικανότητες με σκοπό την ανάπτυξη των διαθέσιμων μέσων έρευνας και καινοτομίας, ώστε να βελτιωθεί η θέση της επιστήμης στο εσωτερικό της κοινωνίας και να διευκολυνθεί η αρμονική ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας.

Το γενικό νομικό πλαίσιο που προτείνεται για το ΠΠ7 θα επιτρέψει μια σαφή βελτίωση του ρυθμιστικού και διοικητικού περιβάλλοντος της ευρωπαϊκής έρευνας, χάρη στην απλοποίηση της πρόσβασης και των διαδικασιών και στη μεταβίβαση ορισμένων τεχνικών και διοικητικών καθηκόντων σε εξωτερικές δομές.

2.1.2. Προς τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE)

Παράλληλα με την προετοιμασία του μελλοντικού πλαισίου χρηματοδότησης της έρευνας, η Επιτροπή δρομολόγησε το 2005 σημαντικές **πολιτικές πρωτοβουλίες για την υλοποίηση του EXE**.

Η *στρατηγική κινητικότητα* για τον EXE και η *πολιτική προαγωγής της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των ερευνητών* προσφέρουν ένα αρμονικό πλαίσιο στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή για τη δημιουργία μιας ενιαίας, ανοικτής, ελκυστικής και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας για τους ερευνητές. Σημειώθηκαν και πάλι σημαντικά βήματα προόδου προς τη μείωση των φραγμών στην κινητικότητα και τη βελτίωση των δεξιοτήτων και προσόντων για την προαγωγή της επαγγελματικής εξέλιξης σε όλους τους τομείς και επιστημονικούς κλάδους. Επιπλέον, η αναβάθμιση του καθεστώτος, του επαγγέλματος και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών επιταχύνθηκε το 2005 με τη σύσταση που απευθύνθηκε προς τα κράτη μέλη σχετικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και τον κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών, της οποίας η εφαρμογή άρχισε αμέσως μετά την έκδοσή της, καθώς και με τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας "Ερευνητές στην Ευρώπη 2005".

Είκοσι οκτώ ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες λειτουργούν σήμερα πλήρως. Αυτές οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες εστιάζονται σε τομείς στρατηγικής σημασίας στους οποίους η μελλοντική ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα και αειφορία της Ευρώπης εξαρτώνται από μείζονες τεχνολογικές εξελίξεις, και συγκεκριμένα τομείς τόσο διαφορετικούς όπως ο χάλυβας, οι εναέριες, οι σιδηροδρομικές και οι θαλάσσιες μεταφορές, το υδρογόνο και τα φωτοβολταϊκά, το νερό, τα χημικά προϊόντα, η νανοηλεκτρονική, τα καινοτόμα φάρμακα, η γονιδιωματική των φυτών, η αειφόρος χημική τεχνολογία (συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής βιοτεχνολογίας), οι μέθοδοι βιομηχανικής παραγωγής, η αμοιβαία μάθηση και οι γνώσεις προοπτικής διερεύνησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προβαίνει η ίδια στη σύσταση των ευρωπαϊκών τεχνολογικών πλατφορμών ούτε είναι υπεύθυνη για τη διαχείρισή τους, αλλά διευκολύνει το έργο τους και τους παρέχει υποστήριξη όταν είναι αναγκαίο. Για τη σύσταση αυτών των πλατφορμών ακολουθείται μια προσέγγιση "από κάτω προς τα πάνω", σύμφωνα με την οποία τα εκάστοτε άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη, με επικεφαλής τη

βιομηχανία, συσπειρώνονται με σκοπό τη χάραξη και την εφαρμογή ενός μεσοπρόθεσμου ως μακροπρόθεσμου αντίστοιχου στρατηγικού σχεδίου έρευνας το οποίο θα προάγει το δυναμικό ανάπτυξης, εξάπλωσης και χρησιμοποίησης καιρίων τεχνολογιών. Στις περιπτώσεις που συμφωνούσαν με τους στόχους της ευρωπαϊκής ερευνητικής πολιτικής, τα στρατηγικά σχέδια έρευνας που έχουν αναπτυχθεί από ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες ελήφθησαν υπόψη στην εκπόνηση του ειδικού προγράμματος "Συνεργασία". Σε έναν περιορισμένο αριθμό τομέων είναι δυνατό να αναληφθεί κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία για την υλοποίηση του συνόλου ή μέρους του στρατηγικού σχεδίου έρευνας που έχει αναπτυχθεί από ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα³.

Επιπλέον, επελέγησαν 68 έργα *ERA-NET*. Τα έργα αυτά αποβλέπουν στον συντονισμό των εθνικών και των περιφερειακών προγραμμάτων έρευνας σε τομείς όπως η διμερής συνεργασία με τρίτες χώρες, η μετρολογία, η γεωργία και η αλιεία, η υγεία των φυτών και των ανθρώπων, η ενέργεια, οι μεταφορές ή το περιβάλλον. Σε τέσσερις τομείς, οι προτάσεις για το ΠΠ7 προβλέπουν επίσης την ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης, και συνεπώς προάγουν περαιτέρω τον συντονισμό των προγραμμάτων.

Αξίζει επίσης να αναφερθούν ορισμένα βήματα προόδου σε συγκεκριμένους τομείς προς την υλοποίηση του EXE. Στις 28 Ιουνίου 2005 η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι άλλοι διεθνείς εταίροι του έργου, δηλαδή η Ιαπωνία, η Ρωσία, η Κίνα, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Κορέα, στους οποίους συγκαταλέχθηκε αργότερα και η Ινδία, υπέγραψαν "Κοινή Δήλωση" με την οποία εκδήλωσαν τη συμφωνία τους για την εγκατάσταση του *Διεθνούς Θερμοπυρηνικού Πειραματικού Αντιδραστήρα (ITER)* στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στο Cadarache. Η συμφωνία αυτή, η οποία αφορά το ήμισυ και πλέον του παγκόσμιου πληθυσμού, επιβεβαίωσε *de facto* την ηγετική θέση της Ευρώπης στην έρευνα στο πεδίο της ενέργειας σύντηξης και ήταν πραγματικά μια ιστορική στιγμή τόσο για τη διεθνή όσο και για την ευρωπαϊκή επιστημονική συνεργασία. Η υλοποίηση του ITER είναι το επόμενο βήμα που απαιτείται για να γίνει πραγματικότητα η ενέργεια σύντηξης, συμβάλλοντας στην επίλυση των παγκόσμιων ενεργειακών προβλημάτων. Ο ITER αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα διεθνή ερευνητικά έργα που έχουν αναληφθεί ποτέ, του οποίου ο προϋπολογισμός εκτιμάται σε 10 δισεκατομμύρια ευρώ που θα διατεθούν σε διάστημα 35 ετών.

Τον Ιούνιο θεσπίστηκε σχέδιο δράσης για την περίοδο 2005-2009 με σκοπό την εφαρμογή μιας ασφαλούς, ολοκληρωμένης και υπεύθυνης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ανάπτυξη των *νανοεπιστημών και νανοτεχνολογιών*. Στόχος του εν λόγω σχεδίου δράσης είναι η ενίσχυση και ο συντονισμός της έρευνας στον συγκεκριμένο τομέα, ώστε να υποστηριχθούν η ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και πολλές από τις πολιτικές της, μέσω των συνεργειών με την εκπαίδευση και την καινοτομία. Ο συντονισμός των δράσεων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, ερευνητικών οργανισμών, πανεπιστημίων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αναμένεται να καταστήσει δυνατή τη δημιουργία εμπορικά βιώσιμων και πραγματικά ασφαλών προϊόντων και μεθόδων παραγωγής.

³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο "Εκθεση για τις Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες και τις Κοινές Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες: προώθηση των εταιρικών συνεργασιών στην E&A μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, με σκοπό την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας", SEC(2005) 800, 10 Ιουνίου 2005. Ο ρόλος που διαδραματίζει το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ για τις Υποδομές Έρευνας (ESFRI) στην υποστήριξη μιας αρμονικής και στρατηγικής προσέγγισης της χάραξης πολιτικής έχει εδραιωθεί, ιδίως με την εκπόνηση ενός ευρωπαϊκού χάρτη πορείας για τις νέες ερευνητικές υποδομές πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Οι ερευνητικές εργασίες με αντικείμενο *την πλανητική μεταβολή και τα οικοσυστήματα* καθώς και *τα αειφόρα ενεργειακά συστήματα και συστήματα μεταφορών* συνέβαλαν ουσιαστικά στην αναθεώρηση της στρατηγικής της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη. Η Επιτροπή υπέβαλε εκθέσεις σχετικά με την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες καθώς και του σχεδίου δράσης για τη σχέση περιβάλλοντος και υγείας, η οποία συνεχίστηκε το 2005. Το 10ετές πρόγραμμα υλοποίησης του Παγκόσμιου Συστήματος Συστημάτων Γεωεπισκόπησης (*Global Earth Observation System of Systems - GEOSS*) εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής των Βρυξελλών που διοργανώθηκε από την Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2005.

Όσον αφορά τη στρατηγική της Επιτροπής για τις *βιοεπιστήμες και τη βιοτεχνολογία*, στην τρίτη έκθεση προόδου της Επιτροπής που αναφέρεται στα επιτεύγματα και στους μελλοντικούς προσανατολισμούς υπογραμμίστηκε η σημασία της συγκεκριμένης στρατηγικής για την προώθηση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά υψηλής τεχνολογίας. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν τα πρώτα αποτελέσματα της πλατφόρμας κλινικών δοκιμών για την καταπολέμηση των ασθενειών που συνδέονται με τη φτώχεια (HIV/AIDS, ελονοσία και φυματίωση), στο πλαίσιο του προγράμματος σύμπραξης ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές (άρθρο 169 της Συνθήκης).

Οριζόντια ζητήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον ΕΧΕ, όπως είναι *η επιστήμη και η κοινωνία, η ισότητα των φύλων στον χώρο των επιστημών και η διεθνής συνεργασία*, εξετάστηκαν για παράδειγμα στα πλαίσια σημαντικών δημόσιων εκδηλώσεων, διεξοδικών αναλύσεων και σχεδίων δράσης, διμερών και διπεριφερειακών διαλόγων, της εκπόνησης των συμφωνιών διεθνούς συνεργασίας με την Ιαπωνία, τη Νότιο Κορέα, την Ιορδανία και την Αίγυπτο, καθώς στο πλαίσιο της σύναψης συμφωνίας με την Ελβετία.

Η Προπαρασκευαστική Δράση για την Έρευνα στον Τομέα της Ασφάλειας (ΠΔΕΤΑ), που δρομολογήθηκε το 2004, συνεχίστηκε το 2005. Η ΠΔΕΤΑ προετοιμάζει το έδαφος για την ένταξη μιας ξεχωριστής ερευνητικής προτεραιότητας, ειδικά αφιερωμένης σε θέματα ασφάλειας, στο πλαίσιο του θεματικού τομέα "Ασφάλεια και Διάστημα" του ΠΠ7. Όσον αφορά το διάστημα, το 2005 εκδόθηκαν δύο ανακοινώσεις με τίτλο αντιστοίχως "Ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική - προκαταρκτικά στοιχεία" και "GMES: από τη σύλληψη ως την υλοποίηση". Οι δραστηριότητες διαστημικής έρευνας που θα αναληφθούν βάσει του ΠΠ7 θα καθορίζονται με στόχο την υποστήριξη της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής και θα εστιάζονται ιδίως στην παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (*GMES - Global Monitoring of Environment and Security*).

2.2. Υλοποίηση του έκτου προγράμματος πλαισίου

Ενώ το ΠΠ7 προγραμματίζεται να τεθεί σε εφαρμογή το 2007, συνεχίζεται η **διεξαγωγή ερευνητικών δραστηριοτήτων βάσει του ΠΠ6**. Για την περίοδο 2002-2006 η ΕΕ διαθέτει προϋπολογισμό ύψους 20 περίπου δισεκατομμυρίων ευρώ, ο οποίο κατανέμεται μεταξύ επτά θεματικών προτεραιοτήτων: βιοεπιστήμες, γονιδιωματική και βιοτεχνολογία στην υπηρεσία της υγείας· τεχνολογίες της κοινωνίας της πληροφορίας· νανοεπιστήμες και νανοτεχνολογίες, νοήμονα υλικά και νέες διεργασίες παραγωγής· αεροναυπηγική και διάστημα· ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων βιώσιμη ανάπτυξη, πλανητική μεταβολή και οικοσυστήματα· και κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Το 2005 δεσμεύθηκε το σύνολο των πιστώσεων του προϋπολογισμού. Συνεχίστηκαν οι προσπάθειες, ώστε το ΠΠ6 να εξακολουθήσει να προσελκύει τις καλύτερες ερευνητικές ομάδες και τις πλέον καινοτόμες επιχειρήσεις, οργανισμούς και ιδρύματα και σημειώθηκε αξιόλογη επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος

σε όλες τις θεματικές προτεραιότητες. Στα περισσότερα θεματικά πεδία προτεραιότητας δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή θεμάτων που ευνοούν ιδιαίτερα τη συμμετοχή των επιχειρήσεων, ιδίως δε των ΜΜΕ, και τη διεθνή συνεργασία. Επιπλέον, διεξάγονται επί του παρόντος ερευνητικές δραστηριότητες προς υποστήριξη των πολιτικών σε τομείς όπως η γεωργία, η αλιεία, η υγεία και η προστασία των καταναλωτών, η εκπαίδευση, οι νέοι, η απασχόληση και οι κοινωνικές πολιτικές, η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, το περιβάλλον, η ενιαία αγορά, η ενέργεια και οι μεταφορές. Όσον αφορά το ρυθμιστικό και διοικητικό περιβάλλον, σημειώθηκαν περαιτέρω βήματα βελτίωσης και προόδου, όπου ήταν αναγκαίο, ιδίως όσον αφορά την απλοποίηση των διαδικασιών.

Για να **αξιοποιηθούν τα προηγούμενα προγράμματα πλαίσια** και να βελτιστοποιηθούν οι δυνατότητες συνεισφοράς τους στην αλυσίδα της καινοτομίας και της χάραξης πολιτικής, τα επιστημονικά και τεχνικά αποτελέσματα και ο κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος των ερευνητικών δράσεων που ανελήφθησαν δυνάμει των προηγούμενων προγραμμάτων πλαισίων αποτελούν αντικείμενο δραστηριοτήτων διάδοσης, αναλύσεων και αξιολογήσεων. Η έκθεση και οι μελέτες πενταετούς αξιολόγησης των κοινοτικών προγραμμάτων πλαισίων έρευνας 1999-2003 και η απάντηση της Επιτροπής στα έγγραφα αυτά διαδόθηκαν ευρέως, συζητήθηκαν σε διάφορα πολιτικά φόρα και ελήφθησαν δεόντως υπόψη ιδίως κατά την κατάρτιση του ΠΠ7.

Η CORDIS παραμένει η υπηρεσία διάδοσης των έργων και αποτελεσμάτων του ΠΠ6, όλοι δε οι σχετικοί δείκτες υποδηλώνουν σαφή αύξηση της χρησιμοποίησης των ιστοσελίδων του οικείου διαδικτυακού κόμβου που παρέχουν βασικές υπηρεσίες, περιγραφές έργων, ενημέρωση και υπηρεσίες σχετικές με τις προσκλήσεις.

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

3.1. Η έρευνα και η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας

Κατά το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 2005, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ έθεσαν την ανάπτυξη και την απασχόληση στην κορυφή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ευρώπης. Η ανανεωμένη στρατηγική της Λισαβόνας επέτρεψε σε όλα τα κράτη μέλη να επιβεβαιώσουν εκ νέου τη δέσμευσή τους να επιστρατεύσουν τις δυνάμεις τους για την υλοποίηση ενός προγράμματος θετικών μεταρρυθμίσεων, δεδομένου ότι η επιτυχία εξαρτάται από μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, ικανή να έχει την ισχυρότερη δυνατή επίδραση, και από την ενεργό συμμετοχή κάθε κράτους μέλους στην Ευρώπη. Στη δέσμευση αυτή δόθηκε ακόμη μεγαλύτερο βάρος με τη συμφωνία επί των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση, οι οποίες παρέχουν έναν σαφή χάρτη πορείας για τον σχεδιασμό των εθνικών μεταρρυθμίσεων, καθώς και με την άτυπη σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στο Hampton Court τον Οκτώβριο.

Το πρώτο βήμα για την υλοποίηση στην πράξη αυτού του φιλόδοξου οράματος είναι η ανάπτυξη των μέσων που είναι αναγκαία για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Για τον σκοπό αυτό απαιτούνται μια προσέγγιση σύμπραξης και η λήψη των κατάλληλων μέτρων στο κατάλληλο επίπεδο. Τα κράτη μέλη κατάρτισαν εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης, λαμβάνοντας ως κοινό σημείο αφετηρίας τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή συνεργάζονται μεταξύ τους με σκοπό τον προσδιορισμό των μέτρων που είναι

αναγκαίο να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο, συμπληρωματικά προς τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη.

Σε γενικές γραμμές τα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης που υπέβαλαν όλα τα κράτη μέλη το φθινόπωρο του 2005 ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στην αναγκαιότητα οικοδόμησης μιας γνωσιοκεντρικής οικονομίας και μετατροπής της Ευρώπης σε ελκυστικότερο τόπο για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και την πραγματοποίηση επενδύσεων. Όπως προκύπτει από την αξιολόγηση του σκέλους «έρευνα» των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης των 25 κρατών μελών που διενήργησε η Επιτροπή, παράλληλα με την προαναφερόμενη αναγκαιότητα, η E&A θεωρείται βασική προτεραιότητα από όλα τα κράτη μέλη. Σε πολλές χώρες, ενοποιούνται όλο και περισσότερο η πολιτική E&A και η πολιτική υπέρ της καινοτομίας, γεγονός το οποίο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οδήγησε στη δημιουργία συμβουλίων για την E&A και την καινοτομία, στα οποία συμμετέχουν οι κοινωνικοί εταίροι και τα αρμόδια υπουργεία και τα οποία συμβουλεύουν τις κυβερνήσεις σε θέματα στρατηγικής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ορισμένες κοινές προκλήσεις όπως η αναγκαιότητα βελτίωσης των ανθρώπινων πόρων, η υποστήριξη των ΜΜΕ υψηλής έντασης έρευνας και η αναγκαιότητα βελτίωσης της μεταφοράς γνώσης μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Έχουν ληφθεί διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, αλλά γενικά η ένταση E&A στην ΕΕ παραμένει στάσιμη τα τελευταία χρόνια. Αρκετά κράτη μέλη έλαβαν εν προκειμένω συγκεκριμένα μέτρα για την αύξηση των δημόσιων δαπανών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της απόδοσης, όπως η ανάπτυξη εταιρικών σχημάτων ή συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (*Public Private Partnerships -PPP*) για την ενθάρρυνση της E&A στον ιδιωτικό τομέα και την εισαγωγή συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης της E&A στον δημόσιο τομέα. Όλα τα κράτη μέλη σκοπεύουν να εκσυγχρονίσουν τη διαχείριση των ερευνητικών οργανισμών και των πανεπιστημίων, παρέχοντάς τους μεγαλύτερη αυτονομία διαχείρισης. Τα μισά περίπου κράτη μέλη χρησιμοποιούν κάποια μορφή φορολογικών μέτρων ως κίνητρο για την ενίσχυση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στην E&A, ενώ αρκετά άλλα εξετάζουν το ενδεχόμενο εισαγωγής τέτοιων μέτρων. Τέλος, πολλά κράτη μέλη είτε έχουν λάβει είτε προτίθενται να λάβουν μέτρα ώστε να διασφαλίσουν επαρκή προσφορά ειδικευμένων ερευνητών, προσελκύοντας περισσότερους σπουδαστές στους κλάδους των επιστημών, των τεχνολογιών και της μηχανικής, και βελτιώνοντας τις προοπτικές σταδιοδρομίας και επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών. Σε γενικές γραμμές, από τα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης (EPM) διαφαίνεται ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλο και περισσότερο υπόψη την αναγκαιότητα εναρμόνισης και κατάλληλου συνδυασμού των πολιτικών υπέρ της έρευνας και της καινοτομίας.

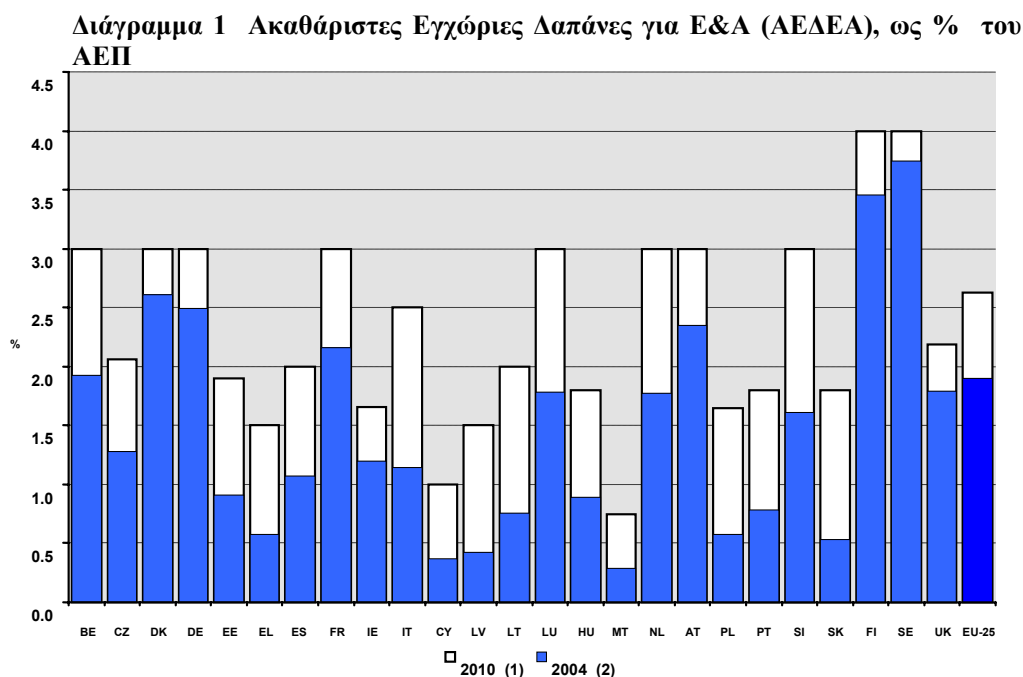
Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της E&A για τη μελλοντική ανάπτυξη και για την επίλυση πολλών από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινωνία μας, είναι σκόπιμο να αυξηθεί η ένταση των επενδύσεων στην E&A. Τα κράτη μέλη έχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης των δημόσιων δαπανών, αναδιαθέτοντας και αξιοποιώντας αποδοτικότερα τους πόρους, ιδίως τις κρατικές ενισχύσεις, και βελτιώνοντας τον συντονισμό μεταξύ τους, ώστε να αποφεύγουν την άσκοπη και δαπανηρή αλληλεπικάλυψη των προσπάθειών. Η αποτελεσματικότητα της υποστήριξης του δημόσιου τομέα στην E&A μπορεί επίσης να βελτιωθεί. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την οποία και αποδέχθηκε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τα κράτη μέλη της ΕΕ-15, να προβλεφθούν δαπάνες συνοχής για τη στρατηγική της Λισαβόνας, δείχνει τον τρόπο με τον οποίο προτεραιότητες όπως η έρευνα μπορούν να ληφθούν υπόψη σε ένα μεγάλο φάσμα πολιτικών. Η σημαντικότερη συμβολή ωστόσο θα πρέπει να προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα, και αυτό

εξαρτάται από τη διασφάλιση ευνοϊκών προοπτικών απόδοσης των επενδύσεων στην E&A στην Ευρώπη, το οποίο με τη σειρά του εξαρτάται από τη ζήτηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων πόρων με κατάλληλα προσόντα και δεξιότητες, και την ύπαρξη κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου.

3.2. Πρόοδος προς την επίτευξη του στόχου του 3%

Τα τελευταία έτη, η ένταση E&A στην ΕΕ (δαπάνες E&A, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ) δεν φαίνεται σε καμία περίπτωση να προσεγγίζει τους στόχους που τέθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Βαρκελώνη το 2002 (αύξηση της έντασης E&A στο 3% περίπου μέχρι το 2010, με χρηματοδότηση κατά τα δύο τρίτα από τον ιδιωτικό τομέα). Μετά από μια περίοδο βραδείας αλλά σταθερής ανάπτυξης μεταξύ του 1997 και του 2001, σημειώνεται ελαφρά ύφεση από το 2002 και μετά (από 1,92% το 2001-2002 σε 1,90% το 2004). Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στις διακυμάνσεις της ιδιωτικής χρηματοδότησης. Οι ιδιωτικές επενδύσεις συρρικνώνονται τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής ύφεσης το 2002-2003 και της κατάρρευσης της «τεχνολογικής φούσκας». Το 2004 αντιπροσώπευαν το 55 % των συνολικών δαπανών στην E&A.

Παρ'όλα αυτά, όλα τα κράτη μέλη έθεσαν φιλόδοξους εν γένει στόχους για τις δαπάνες E&A, είτε στα πλαίσια των ΕΠΜ είτε λίγο μετά (διάγραμμα 1).



Εάν υποθεθεί ότι επιτυγχάνονται όλοι οι στόχοι που αφορούν τις δαπάνες E&A, οι δαπάνες E&A στην ΕΕ θα αυξηθούν σημαντικά φθάνοντας ποσοστό της τάξης του 2,6% επί του ΑΕΠ το 2010.

Εάν συγκριθεί, τόσο για κάθε κράτος μέλος μεμονωμένα όσο για το σύνολο της ΕΕ των 25, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της έντασης E&A που απαιτείται κατά το διάστημα μεταξύ του 2004 και του 2010 για να επιτευχθεί ο στόχος αφενός, με τον ρυθμό ανάπτυξης που παρατηρείται τα τελευταία έτη (1997-2004) αφετέρου, είναι δυνατό να υπολογιστεί ο βαθμός

υπερ κάλυψης ή υστέρησης έναντι του στόχου. Χώρες όπως η Δανία, η Φινλανδία, η Σουηδία, η Γερμανία και η Αυστρία παρουσιάζουν ρυθμό ανάπτυξης ο οποίος, αν διατηρηθεί, αρκεί για την επίτευξη του στόχου τους: παρότι οι χώρες αυτές σημείωναν ανέκαθεν ένταση E&A υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ, τα τελευταία χρόνια έχουν να επιδείξουν ουσιαστική υπεροχή έναντι των υπολοίπων. Για χώρες όπως το Βέλγιο, η Γαλλία ή το ΗΒ και για την ΕΕ των 25 στο σύνολό της, ο στόχος θα επιτευχθεί μόνο εάν επιταχυνθεί σημαντικά ο ρυθμός ανάπτυξης των δαπανών τους στην E&A. Για χώρες όπως η Πολωνία, η Σλοβακία, η Μάλτα, η Λετονία και η Ελλάδα, ο στόχος είναι εξαιρετικά φιλόδοξος.

Αν αναζητήσουμε τους λόγους της επιτυχίας των χωρών που υπερέχουν ουσιαστικά έναντι των υπολοίπων όσον αφορά την πρόοδο υλοποίησης των στόχων της Βαρκελώνης, θα ήταν σκόπιμο να εξετάσουμε τη συμβολή των διαφόρων τομέων της οικονομίας στην αύξηση της έντασης E&A των επιχειρήσεων στις χώρες αυτές. Πράγματι, σε όλα αυτά τα επιτυχημένα παραδείγματα καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν ένας (στη Φινλανδία και στη Γερμανία), δύο (στη Δανία) ή τρεις (στη Σουηδία) τομείς έντασης E&A⁴. Αυτό καταδεικνύει τη σημασία και την αναγκαιότητα κάποιας μορφής εξειδίκευσης των εθνικών/περιφερειακών συστημάτων καινοτομίας και οικονομιών, καθώς και της ύπαρξης ορισμένων επιχειρήσεων έντασης E&A. Δεν πρέπει ωστόσο να υποτιμηθεί ο ρόλος των δημόσιων δαπανών E&A για την υλοποίηση του στόχου της Βαρκελώνης, δεδομένου ότι σε όλα αυτά τα κράτη μέλη η ένταση των δημόσιων επενδύσεων στην E&A είναι επίσης υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ, με συνέπεια να υπάρχει συμπληρωματικότητα μεταξύ των επενδύσεων E&A του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

3.3. Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ)

Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από τον πρώτο κύκλο εφαρμογής, η CREST (Επιτροπή Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας) δρομολόγησε τον δεύτερο κύκλο τον Ιανουάριο του 2005. Δημιουργήθηκαν πέντε ομάδες εμπειρογνομόνων CREST επί συγκεκριμένων θεματικών τομέων και αυξήθηκε το επίπεδο «ιδιοποίησης» της μεθόδου από τα κράτη μέλη. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων εργάστηκαν υπό την καθοδήγηση ενός ή δύο κρατών μελών και οι εργασίες τους κατέληξαν σε συστάσεις που αφορούν περισσότερο τις πρακτικές.

Όσον αφορά τον συνδυασμό πολιτικών, αναπτύχθηκε μια ειδική διαδικασία εξέτασης από ομότιμους κριτές, η οποία και εφαρμόστηκε σε τρεις χώρες (Σουηδία, Ισπανία και Ρουμανία⁵) με σκοπό την ενθάρρυνση της ανταλλαγής πληροφοριών επί ζητημάτων συνδεδεμένων με την άσκηση πολιτικής, καθώς και την άντληση ανά χώρα και γενικών διδαγμάτων για την ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών συνδυασμών πολιτικών μέσων, αναγκαίων για την αύξηση της έντασης E&A. Όσον αφορά τα φορολογικά μέτρα, οι εργασίες εστιάστηκαν στην αξιολόγηση και τη μελέτη φορολογικών μέτρων υπέρ της έρευνας και κατέληξαν στην εκπόνηση ενός πρακτικού οδηγού για την αξιολόγηση των φορολογικών μέτρων. Τα τελευταία χρόνια, πολλά κράτη μέλη εισάγουν, επεκτείνουν ή βελτιώνουν τα φορολογικά τους καθεστώτα υπέρ της έρευνας.

Όσον αφορά τη μεταρρύθμιση των δημόσιων ερευνητικών κέντρων, οι σχετικές εργασίες κατέληξαν στη χαρτογράφηση των σημερινών πολιτικών εξελίξεων υπέρ της μεταφοράς

⁴ Φινλανδία: επικοινωνιακός εξοπλισμός· Γερμανία: αυτοκίνητα· Δανία: φαρμακευτικά προϊόντα/βιοτεχνολογία και υπηρεσίες ΤΠΕ· Σουηδία: φαρμακευτικά προϊόντα, αυτοκίνητα και επικοινωνιακός εξοπλισμός.

⁵ Προσκλήθηκε να συμμετάσχει στη σύνοδο της CREST, ενόψει της προσχώρησής της.

γνώσεων μεταξύ των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών και των επιχειρήσεων και στη διατύπωση συστάσεων χάραξης πολιτικής και οδηγιών εφαρμογής σε θέματα ανταλλαγής γνώσεων, οργάνωσης των ΔΕΟ (δημόσιων ερευνητικών οργανισμών), ανάπτυξης κοινών επιχειρήσεων και τεχνοβλαστών και καθεστώτων παροχής κινήτρων στους ερευνητές. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, αυτός ο δεύτερος κύκλος εστιάζεται στις ανάγκες των ΜΜΕ υψηλής έντασης έρευνας και των νεοσύστατων εταιρειών υψηλής τεχνολογίας. Οι εργασίες της ομάδας εμπειρογνομόνων διαρθρώθηκαν γύρω από πέντε ζητήματα που κρίθηκαν ως καίριας σημασίας για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των πολιτικών έρευνας και καινοτομίας σε αυτό τον τομέα: χρηματοδοτικά ζητήματα· βελτίωση των διαχειριστικών ικανοτήτων· συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα· προμήθεια τεχνολογίας και ευκαιρίες υψηλής ανάπτυξης. Οι εργασίες επί των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας εστιάζονται στην παραγωγή, αφενός, μιας δέσμης εργαλείων για την καθιέρωση διασυνοριακών συνεργασιών στις οποίες θα συμμετέχουν δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί και, αφετέρου, των βασικών στοιχείων για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των επαγγελματιών της μεταφοράς τεχνολογίας σε όλη την Ευρώπη.

Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της ΑΜΣ στους ανθρώπινους πόρους της έρευνας, η διευθύνουσα ομάδα για τους ανθρώπινους πόρους και την κινητικότητα (SG HRM) ξεκίνησε τη δραστηριότητά της το 2002. Η διευθύνουσα ομάδα απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών. Το 2005, οι εργασίες της εστιάστηκαν σε δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης σχετικά με την κινητικότητα των ερευνητών μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

Τον Σεπτέμβριο του 2006 η CREST επρόκειτο να υποβάλει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τον δεύτερο κύκλο εφαρμογής της ΑΜΣ στον στόχο του 3%, προκειμένου αυτή να ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης προόδου της Επιτροπής και των συμπερασμάτων του εαρινού Συμβουλίου του 2007 ως προς την αναθεωρημένη στρατηγική της Λισαβόνας. Η CREST θα χρησιμοποιήσει επίσης τα ΕΠΜ και τις αντίστοιχες εκθέσεις προόδου ως βάση αμοιβαίας μάθησης για τη βελτίωση των εθνικών πολιτικών έρευνας και θα υποβάλει έκθεση σχετικά με τα κύρια διδάγματα αυτού του εγχειρήματος το φθινόπωρο του 2006.

Για την ενίσχυση και τη συμπλήρωση της εφαρμογής της ΑΜΣ στον στόχο του 3%, προκηρύχθηκε πιλοτική πρόσκληση ΕΤΑ «**OMC-NET**» (με εκτιμώμενο συνολικό προϋπολογισμό 8,7 εκατ. ευρώ). Σκοπός της πρόσκλησης είναι η υποστήριξη πρωτοβουλιών αμοιβαίας μάθησης και συνεργασίας που αναλαμβάνονται από ομάδες κρατών μελών επί ζητημάτων πολιτικής κοινού ενδιαφέροντος. Ο νέος αυτός μηχανισμός θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται και κατά το 7^ο πρόγραμμα πλαίσιο.

4. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Όλα αυτά τα επιτεύγματα προετοίμασαν το έδαφος για το 2006, ένα έτος προκλήσεων συνδεδεμένων με τις διαπραγματεύσεις προετοιμασίας της οριστικής έγκρισης του ΠΠ7 και την τόνωση της επένδυσης στην έρευνα και στη σταδιοδρομία των ερευνητών στην Ευρώπη.

Δεδομένου ότι, μετά το πέρας του τριμερούς διαλόγου μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Επιτροπής και της Προεδρίας της ΕΕ, στις 4 Απριλίου 2006 επιτεύχθηκε συμφωνία επί του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού για την περίοδο 2007-2013, το ΠΠ7 και τα ειδικά προγράμματα προβλέπεται να θεσπισθούν κατά το τέλος του 2006 ή στις αρχές του 2007. Οι πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων θα προκηρυχθούν στις αρχές του 2007.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, το φθινόπωρο του 2006, τα κράτη μέλη θα υποβάλουν τις πρώτες εκθέσεις προόδου τους. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει το σκέλος των στρατηγικών των κρατών μελών που αφορά την έρευνα καθώς και τα βήματα προόδου προς την επίτευξη των επιμέρους στόχων E&A που καθορίστηκαν κατά το εαρινό Συμβούλιο και προς την επίτευξη του στόχου του 3%. Με σκοπό την ενίσχυση των στρατηγικών των κρατών μελών στον τομέα της έρευνας η Επιτροπή θα εκδώσει, πριν από το τέλος του έτους, μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές για την προαγωγή της μεταφοράς γνώσεων μεταξύ των πανεπιστημίων, των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών και των επιχειρήσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θα θεσπίσει ένα νέο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της E&A και της καινοτομίας και θα εκδώσει λεπτομερείς οδηγίες για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των φορολογικών κινήτρων υπέρ της E&A. Η Επιτροπή προτίθεται επίσης να υποβάλει πρόταση η οποία θα αφορά τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ινστιτούτου τεχνολογίας με την προοπτική να αρχίσει να λειτουργεί κατά το 2009.

5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Περισσότερες λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση. Για περισσότερες πληροφορίες, διατίθενται στο κοινό οι ακόλουθες πηγές πληροφοριών:

- ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης για το πρόγραμμα πλαίσιο και για τα ειδικά προγράμματα, οι οποίες κάνουν συνοπτικό και ανεξάρτητο απολογισμό της προόδου και της ποιότητας των δράσεων που αναλαμβάνονται κατ'εκτέλεση των προγραμμάτων·
- εκθέσεις πενταετούς αξιολόγησης, στις οποίες γίνεται αποτίμηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων των κοινοτικών δραστηριοτήτων έρευνας κατά τα πέντε προηγούμενα έτη·
- η ευρωπαϊκή έκθεση δεικτών επιστήμης και τεχνολογίας, η οποία περιέχει περιγραφές, στατιστικά στοιχεία και λεπτομερείς αναλύσεις σχετικά με τις ευρωπαϊκές και εθνικές δραστηριότητες ETA και το παγκόσμιο περιβάλλον τους·
- η ετήσια έκδοση "Key Figures", η οποία παρέχει σειρά δεικτών για την αξιολόγηση της θέσης της Ευρώπης στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας·
- Statistics on Science and Technology in Europe (Eurostat): έκδοση η οποία περιέχει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους προϋπολογισμούς E&A, τις δαπάνες E&A, το προσωπικό E&A και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στα κράτη μέλη, με ανάλυση ανά περιφέρεια·
- μελέτες και αναλύσεις δημοσιευόμενες στα πλαίσια των κοινοτικών προγραμμάτων ETA, οι οποίες πραγματεύονται τα τυπικά θέματα των τομέων ETA που αυτές καλύπτουν.

Τα περισσότερα από τα έγγραφα αυτά είναι διαθέσιμα ή είναι δυνατό να παραγγελθούν από τις σελίδες της Επιτροπής στο Διαδίκτυο:

- τη γενική ιστοθέση της Επιτροπής στον EUROPA: <http://europa.eu/>

- την ιστοθέση CORDIS που περιέχει εκτενείς πληροφορίες για το πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ: <http://cordis.europa.eu/>
- την ιστοθέση της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας της Επιτροπής: <http://ec.europa.eu/research/>
- την ιστοθέση της Γενικής Διεύθυνσης «Κοινωνία της Πληροφορίας» της Επιτροπής: http://ec.europa.eu/information_society/index_en.htm
- την ιστοθέση της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων της Επιτροπής: <http://ec.europa.eu/dgs/enterprise/>
- την ιστοθέση της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας και Μεταφορών της Επιτροπής: http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/index.html
- την ιστοθέση του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ): <http://www.jrc.ec.europa.eu/>
- την ιστοθέση της Eurostat: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>